

Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre

Fylkesmennene

16.10.2018

Leve hele livet
- Vi skaper en kvalitetsreform for eldre

"Ti sed og skikk forandres meget, alt som tiderne lider og menneskenes tro forandres, og de tenker annerledes om mange ting.

Men menneskenes hjerter forandres aldeles intet i alle dager."

Sigrid Undset

Agenda

- Reformens utgangspunkt
- Dialog- og innspillsprosessen
- Reformens 5 hovedområder
- Gjennomføring av reformen – plan og virkemidler – FMs rolle
- Milepæler

Meld. St. 15

(2017–2018)

Melding til Stortinget

Leve hele livet

En kvalitetsreform for eldre

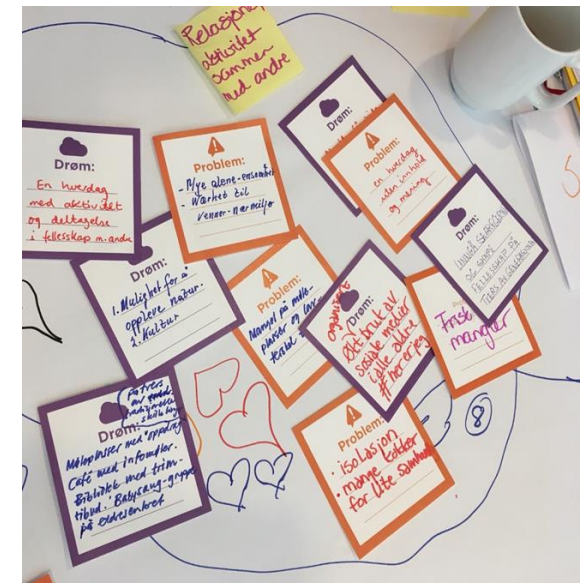
Reformens utfordringer og mål

Svikt på grunnleggende områder i tilbudet til eldre; mat – helsehjelp – aktivitet og fellesskap og sammenheng og gjennomføring.

Mål:

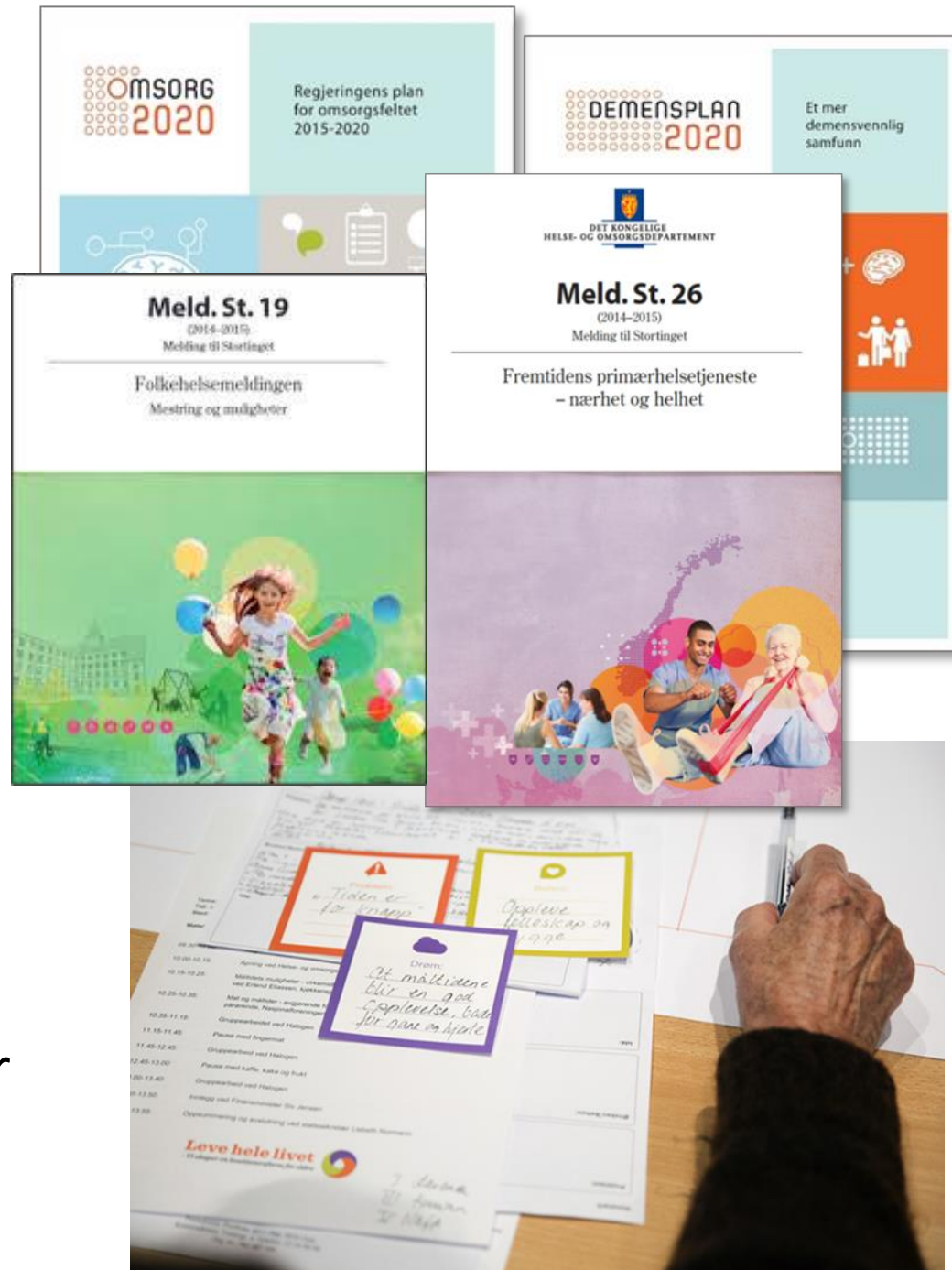
- Reformen skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger, ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det, at pårørende kan bidra uten at de blir utslitt og at ansatte kan bruke sin kompetanse i tjenestene.

Reformen bygger på

- Fundamentet
tidligere fremlagte meldinger, strategier, handlingsplaner
- Dialogmøter
- Lokale eksempler
- Kunnskapsoppsummeringer
- Analyser av utviklingstrekk og framskrivninger

Reformens hovedområder

- Et aldersvennlig Norge
- Aktivitet og fellesskap
- Mat og måltider
- Helsehjelp
- Sammenheng

5 løsninger på hvert område- basert på lokale tiltak og eksempler - som kommunene kan gjennomføre gjennom lokale tilpasninger.

Innholdsfortegnelse

Meld. St. 15

(2017–2018)

Melding til Stortinget

Leve hele livet

En kvalitetsreform for eldre

- Kap 1 Innledning og sammendrag
- **Kap 2 Eldre og aldring, helse og velferd**
- Kap 3 Grunnlaget for reformen
- Kap 4 Et aldersvennlig Norge
- Kap 5 Aktivitet og fellesskap
- Kap 6 Mat og måltid
- Kap 7 Helsehjelp
- Kap 8 Sammenheng
- Kap 9 Plan og gjennomføring
- Kap 10 Administrative og økonomiske konsekvenser

Reformperiode

- Reformperioden 2019-2023
- Felles oppstart 1. januar 2019
- Ulike faser for kartlegging, planlegging, gjennomføring og evaluering

Plan og virkemidler

- Kommunestyrene inviteres til å ta stilling til forslagene i reformen og beskrive hvordan de vil utforme og gjennomføre dette lokalt.
- Kommuner som omstiller seg i tråd med reformen vil prioriteres innenfor relevante eksisterende og eventuelle nye øremerkede ordninger.
- Det skal etableres et nasjonalt og regionalt støtteapparat for reformperioden, som skal gi tilbud om støtte og bistand til kommunene i deres arbeid med å planlegge, utforme og gjennomføre reformen lokalt. Alle kommunene vil bli invitert til å delta i læringsnettverk.

Nasjonalt og regionalt støtteapparat

Nasjonalt: Hdir i samarbeid med KS og nasjonalt fagmiljø etter avtale

- Informasjonsarbeid
- Utvikle og spre faglig kunnskap
- Lage veiledningsmateriell
- Utvikle måleverktøy og ansvar for følge- forskning av reformen
- Gi faglig støtte og bistand til det regionale støtteapparatet

Regionalt: Fylkesmennene i samarbeid med KS og Utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester

- Mobilisere og engasjere alle kommunene i sitt fylke
- Spre kunnskap om reformen - innhold og virkemidler
- Gi tilbud om støtte og veiledning til utvikling, iverksetting og evaluering av lokalt planarbeid
- Invitere til læringsnettverk og erfaringsdeling mellom kommunene

Fylkesmannsembetenes rolle

Leve hele livet
- Vi skaper en kvalitetsreform for eldre

- TB 2018: «Fylkesmannen vil ha en sentral rolle i å gjennomføre reformen»
- Fylkesmannsembetene har ansvar for å iverksette statlige føringer og reformer i kommunene – nå kvalitetsreform for eldre

Fordeler:

- Kjenner kommunene godt
- Gode samarbeidstradisjoner med andre samfunnsaktører
- Godt egnet som tilrettelegger og koordinator
- Initiere samarbeid med de andre aktørene i det regionale støtteapparatet: Sammen bistå kommunene i utvikling, iverksetting og evaluering av lokalt planarbeid

Forberedelse av reformen er i gang

- Underskrevet avtale om gjennomføring av reformen med KS 29. juni.
- Oppdrag til Helsedirektoratet og Fylkesmennene
- Prop 1 S for 2019 ble lagt fram 8. oktober
- Stortingsbehandling november 2018
- Gjennomføringskonferanser oktober/november/desember 2018
- Iverksettelse 1. januar 2019

Leve hele livet

- Vi skaper en kvalitetsreform for eldre

Prop 1 S (2018-2019)

Leve hele livet - 48 mill. kroner til gjennomføring herunder:

- 1) Regionalt støtteapparat: 26 mill. kr:
 - Fylkesmennene: 10 mill. kr
 - Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester: 6 mill. kr
 - KS regionalt: 10 mill. kr
- 2) Nasjonalt støtteapparat og informasjonsvirksomhet
 - Helsedirektoratet og et nasjonalt fagmiljø: 10 mill. kr
- 3) Program for et aldersvennlig Norge: 5 mill. kr
- 4) Følge-evaluering av reformen: 5 mill. kr
- 5) Tilgjengeliggjøring og spredning av Ressursportalen: 2 mill.

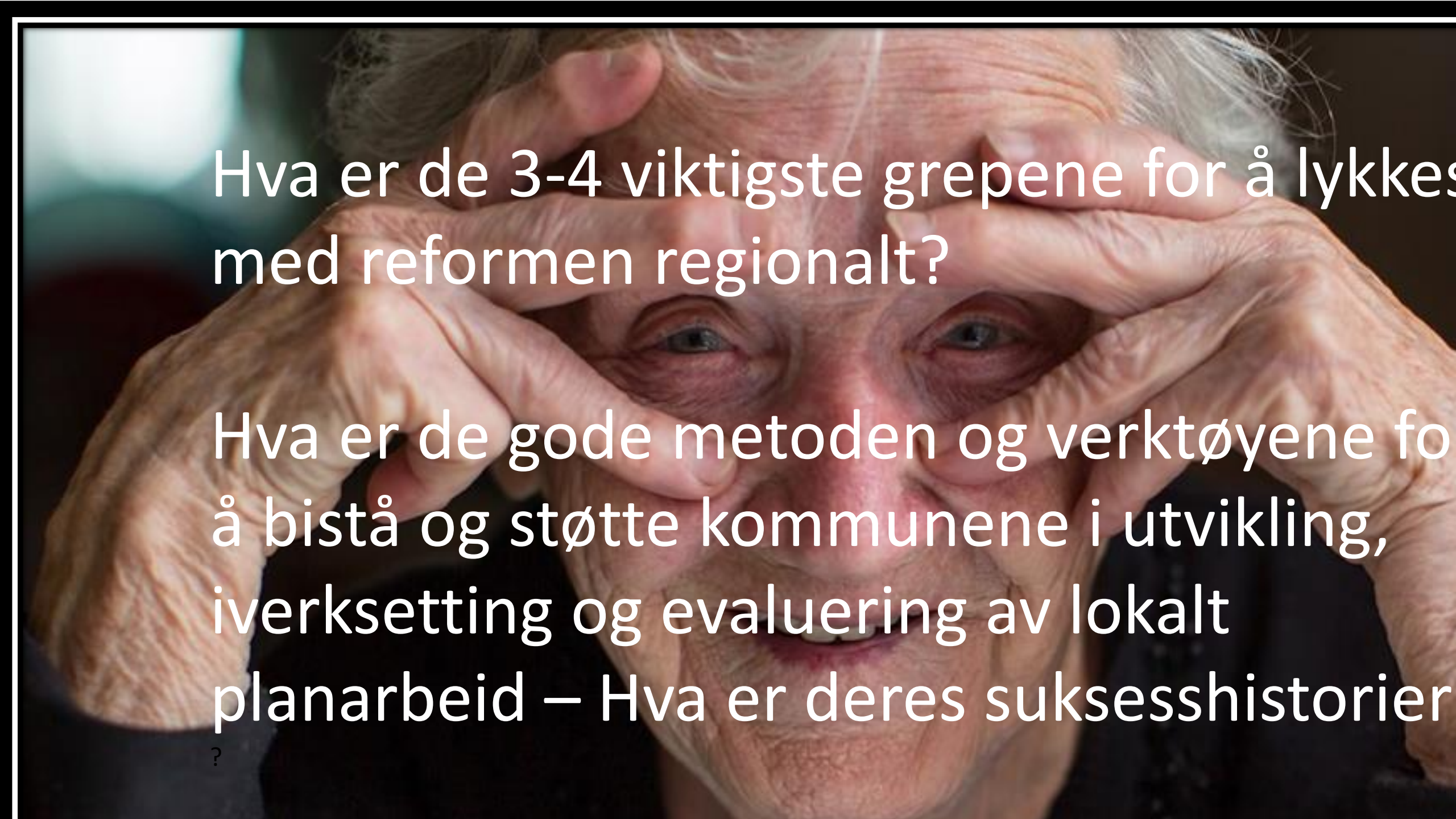
Gjennomføringskonferanser

- Det arrangeres fem regionale gjennomføringskonferanser i henholdsvis Kristiansand, Bergen, Trondheim, Tromsø og Oslo.
- Spre kunnskap om kvalitetsreformen for eldre og skape oppslutning og engasjement for iverksetting av reformen lokalt.
- Invitasjonen sendt alle landets kommuner, frivillige organisasjoner, landets eldreråd, ulike fag- og forskningsmiljøer mv.

Leve hele livet

- Vi skaper en kvalitetsreform for eldre

Hva er de 3-4 viktigste grepene for å lykkes med reformen regionalt?

Hva er de gode metoden og verktøyene for å bistå og støtte kommunene i utvikling, iverksetting og evaluering av lokalt planarbeid – Hva er deres suksesshistorier?

?

Et nasjonalt program for et aldersvennlig Norge

Målet er å gjøre samfunnet mer aldersvennlig, og bruke de ressursene eldre har for å delta og bidra:

1. Planlegg egen alderdom
2. "Seniortråkk" og eldrestyrt planlegging
3. Nettverk – globalt og nasjonalt
4. På tvers av sektorer
5. Seniorressursen

Basert på over 20 lokale og internasjonale eksempler

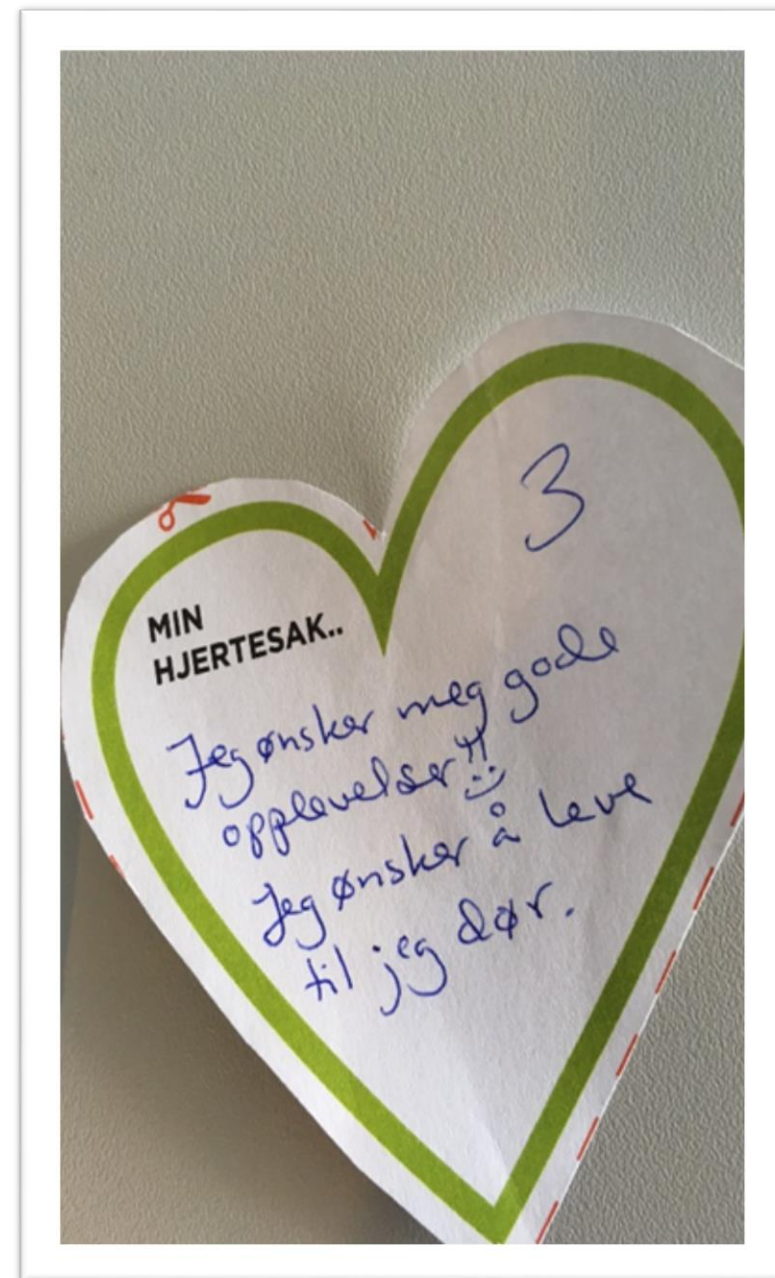

Aktivitet og fellesskap

Målet er økt aktivitet, gode opplevelser og fellesskap:

1. Gode øyeblikk
2. Tro og liv
3. Generasjonsmøter
4. Samfunnskontakt
5. Sambruk og samlokalisering

Basert på over 50 lokale eksempler

Mat og måltider

Målet er å redusere underernæring og skape gode mat- og måltidsopplevelser for den enkelte:

1. Det gode måltidet
2. Måltidstider
3. Valgfrihet og variasjon
4. Systematisk ernæringsarbeid
5. Kjøkken og kompetanse lokalt

Basert på rundt 40 lokale eksempler

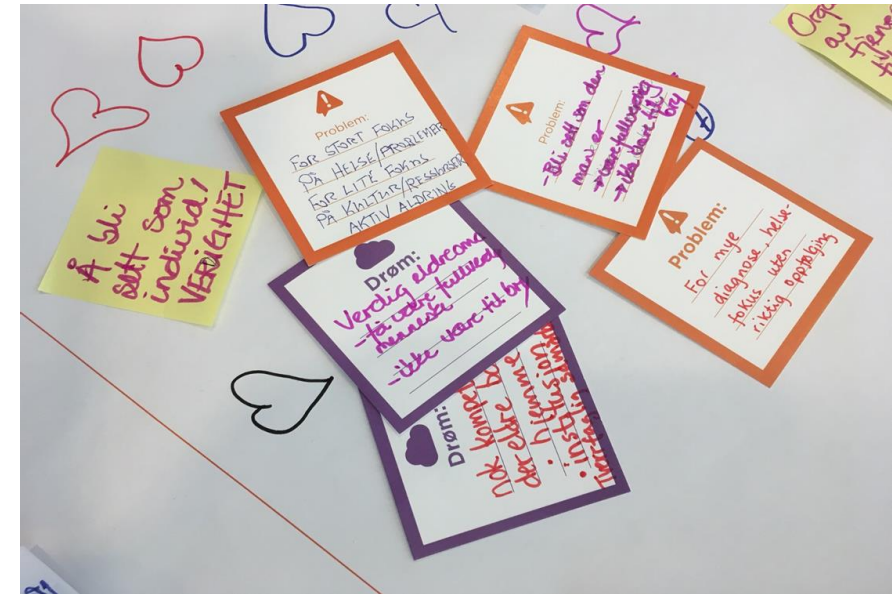

Helsehjelp

Målet er å øke mestring og livskvalitet, forebygge funksjonsfall og gi rett hjelp til rett tid:

1. Hverdagsmestring
2. Proaktive tjenester
3. Målrettet bruk av fysisk trening
4. Miljøbehandling
5. Systematisk kartlegging og oppfølging

Basert på over 30 lokale eksempler

Sammenheng

Målet er økt trygghet og forutsigbarhet i pasientforløpet til eldre og deres pårørende:

1. Den enkeltes behov
2. Avlastning og støtte til pårørende
3. Færre å forholde seg til og økt kontinuitet
4. Mykere overgang mellom hjem og sykehjem
5. Planlagte overganger mellom kommuner og sykehus

Basert på over 40 lokale eksempler